

ULIGHEDEN I DANMARK ER STEGET MARKANT UNDER VK-REGERINGEN

Den disponible indkomst i Danmark er gennemsnitligt steget med 2,4 procent fra 2001-2005. Men stigningen i de disponible indkomster er langt fra jævnt fordelt i befolkningen og mellem kommunerne. Mens de rigeste indkomstgrupper og de nordsjællandske kommuner oplever en høj realvækst, halter de 10 procent fattigste danskere og udkantskommunerne langt efter. Samtidig er stigningerne i nettoformuerne især kommet de velstillede danskere med høje disponible indkomster til gode. Resultatet er markant større ulighed i Danmark under den nuværende VK-regering.

Analysens hovedpointer

I perioden 2001-2005 er den disponible indkomst - dvs. indkomsten efter skat - i gennemsnit steget med 2,2 procent om året, når der korrigeres for den generelle inflation i perioden. Det svarer til, at de 25-59-årige i gennemsnit har fået 18.600 kr. målt i 2008-priser mere til forbrug i løbet af de fire år. I 2005 var den gennemsnitlige disponible indkomst for de 25-59-årige på 219.600 kr. opgjort i 2008-priser.

Stigningen i de disponible indkomster har imidlertid langt fra været lige store for alle indkomstgrupper. Som det fremgår af tabel 1 har de fattigste 10 procent af de 25-59-årige i gennemsnit kun haft en stigning på 0,8 procent om året siden 2001, hvor de 10 procent rigeste til sammenligning i gennemsnit har oplevet en årlig realvækst på ikke mindre end 2,5 procent.

Tabel 1. Udvikling i den disponible indkomst opdelt på indkomstgrupper fra 2001-2005, 25-59 år (2008-priser)

	Gennemsnitlig årlig realvækst i disponible indkomst	Stigning i disponible indkomst	Disponibel indkomst 2005
	Procent	1.000 kr.	1.000 kr.
10 procent fattigste	0,8	2,6	87,3
2. decil	1,5	8,2	138,0
3. decil	1,9	11,5	161,7
4. decil	2,1	14,7	181,1
5. decil	2,3	17,1	198,9
6. decil	2,3	19,2	217,1
7. decil	2,4	21,4	237,4
8. decil	2,5	24,3	262,0
9. decil	2,5	28,3	296,6
10 procent rigeste	2,5	39,2	415,5
Alle	2,2	18,6	219,6

Målt i 2008-priser svarer det til, at den fattigste indkomstgruppe i 2005 havde 2.600 kr. mere til forbrug end i 2001, mens de 10 procent rigeste havde 39.200 kr. mere til forbrug, end den tilsvarende gruppe havde i 2001.

Samlet set afspejles den mere ulige indkomstfordeling i, at ginikoefficienten, der typisk anvendes til at beregne ulighed i indkomstfordeling, er steget fra 2001-2005.

Baggrunden for, at den fattigste tiendedel af befolkningen har haft en markant dårligere indkomstudvikling siden 2001 end andre indkomstgrupper, skal bl.a. findes i

- at den gunstige udvikling i beskæftigelse og produktivitet frem til 2005 ikke har givet et samlet "løft" i den laveste ende af indkomstfordelingen.
- at det er en relativt lille del af lavindkomstgruppen, der bor i ejerbolig.
- at afkastet af aktier og obligationer mv. er koncentreret hos de højeste indkomstgrupper.

Samlet set er billedet, at indkomstforskellene mellem de rigeste og fattigste danskere mellem 25-59 år er øget markant i perioden fra 2001-2005, og at uligheden i indkomstfordelingen som følge heraf er steget betydeligt under VK-regeringen.

Analysen viser desuden, at der er store forskelle i den gennemsnitlige disponible indkomst imellem de danske kommuner. Mens de Nordsjællandske kommuner og kommunerne omkring hovedstadsområdet i 2005 havde de relativt største gennemsnitlige disponible indkomster, er det især de danske udkantsområder, som halter efter i den gennemsnitlige disponible indkomst. I Hørsholm og Gentofte kommuner havde de 25-59-årige i 2005 en gennemsnitlig disponibel indkomst på 320.000 kr., mens den gennemsnitlige disponible indkomst på Langeland og Samsø ikke var højere end 190.000 kr.

Det svarer til, at den gennemsnitlige disponible indkomst i Hørsholm kommune i 2005 var næsten 80 procent højere end niveauet på Langeland.

Derudover analyseres den gennemsnitlige nettoformue for personer over 17 år, der samlet set er steget fra 329.000 kr. i 2001 til 566.000 kr. i 2008. Det svarer til en realvækst på over 70 procent. Denne formue er imidlertid meget ujævnt fordelt mellem danskerne. Mens de 10 procent af befolkningen, der har de højeste gennemsnitlige indkomster, har en nettoformue på næsten 1,9 mio. kr. pr. person, har de 10 procent af befolkningen med de laveste indkomster til sammenligning kun en nettoformue på 72.000 kr. pr. person.

Nettoformuen for de 10 procent af danskerne med de højeste indkomster er således mere end 26 gange større end nettoformuen for den laveste indkomstgruppe.

Samtidig påvises, at specielt de ældre boligejere og borgerne i flere nordsjællandske kommuner har de største nettoformue. For eksempel har borgerne i Rudersdal kommune en gennemsnitlig formue, der er næsten 7,5 gange større end borgerne i Frederikshavn.

Analysens konklusioner i overblik

- Mens de 10 procent rigeste af de 25-59-årige danskere har oplevet en årlig gennemsnitlig realvækst på hele 2,5 procent i den disponible indkomst fra 2001-2005, er den gennemsnitlige disponible indkomst kun steget 0,8 procent for de fattigste 10 procent af de 25-59-årige danskere.
- Målt i 2008-priser svarer det til, at den fattigste indkomstgruppe i 2005 havde 2.600 kr. mere til forbrug end i 2001, mens de 10 procent rigeste havde 39.200 kr. mere til forbrug, end den tilsvarende gruppe havde i 2001.
- Der er store forskelle mellem den gennemsnitlige disponible indkomst på tværs af de danske kommuner. Flere af de nordsjællandske kommuner havde i 2005 næsten 80 procent højere gennemsnitlig disponible indkomster end udkantkommuner som Langeland og Samsø.
- Nettoformuen er meget ujævnt fordelt i Danmark. Nettoformuen for de 10 procent af danskerne med de højeste indkomster er således mere end 26 gange større end nettoformuen for den laveste indkomstgruppe.
- Det samlede billede af udviklingen i danskernes indkomster og formuer er, at uligheden fra 2001-2005 under den nuværende VK-regering har været markant stigende. Dette afspejles i en stigende ginikoefficient, der fungerer som samlet beregningsmål for ulighed i indkomstfordelingen.

Læs også

AEs samlede analyse af udviklingen
i danskernes indkomster og formuer

Kontakt AE

For yderligere information og kommentarer kontakt venligst

Økonom Jes Wilhelmsen på 33 55 77 21 eller jv@ae.dk

Kommunikationsmedarbejder Janus Breck på 33 55 77 27
eller jb@ae.dk